

SLAKTIÐ

millum fingrarnar

orku til í dag, tá tað heldur ikki ber til at lóna fólki at hjálpa teimum, greiðir hann frá.

– Hóast ein professionalisering fer fram, nýtist tað ikki at verða soleiðis, at øll steðga við at fáast við seyð. Tey sum hava seyð kunnu halda á við sínum arbeiði, men vit føroyingar áttu at spakuliga at lagt hesa professionaliseringina til rættis við framtíðini í huga, heldur hann.

– Fólk fara á fjall og fáast við seyð og annað í vikuskiftum og í frítíðini. Nú má tað laga seg eftir gerandisdegi við arbeiði, frítíðartrivum, ítrótti og øðrum, greiðir han frá.

Hetta merkir so eisini, at seyður og seyðahald er vorðið ein partur av føroysku bygdamentanini, har tey fáu fáast við tað, og hini fegin vilja gjalda fyri at fáa tað. Tað er stuttligt fyri tey, sum tíma, men tað eru fleiri, sum als ikki tíma ella orka, og sum síggja ein fyrimun at fáa tað flett og kunna rinda fyri tað.

– Okkum dámar enn at fáa turkað og ræst føroyskt kjøt, men tíð er ikki til at fáast við restina av seyðinum. Tað er lættari fyri modernaða føroyingin at keypa matin, sigur hann.

Tíðin, sum hevur riggað best til føroyska samfelagið var slupptíðin fyri 100 árum

síðani, tí tá vóru mennirnir burtur um summarið og komu aftur um heystið. Tað vóru fólk í byggunum til at taka sær av bygðararbeiðinum. Í dag arbeiða bæði menn og kvinnur, og nógv er, sum tey mugu brúka lónirnar til.

Eitthvørt má broytast

Jóan Pauli Joensen heldur, at tað er syndarligt, at vit í Føroyum ikki hava professionella útgerð, so slaktið verður effektivt, og meir av virðinum verður gangnýtt.

Hann minnst aftur á eina ferð í Fraklandi, har hann í glugganum hjá slaktarinum sá alt slag av mati, sum vit føroyingar ótu nógv av fyri bert fáum árum síðani.

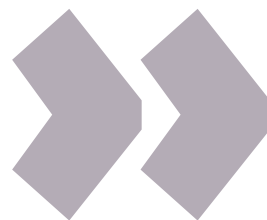
– Eg var í Fraklandi og hugdi í vindeygad á slaktarahúsinum. Har var alt frá møri til hvítanýru og annað, sum vit eisini kenna frá føroyskari matgerð, til sølu, sigur fólkalívsfrøðingurin.

– Hetta átti eisini at verið söluvøra í Føroyum, tí er tað til taks og verður borðreitt, læra vit eisini at eta og at dama tað. Tí smakkur kemur ikki av sær sjálvum, sigur hann og leggur síðani aftrat, at atkomuligheit hevði havt við sær, at føroysk matgerð gjørdist partur av føroyskari mentan og ikki bert eini selktivari mentan hjá

teimum, sum tíma at fáast við seyð.

– Tað er synd, at vit í dag ikki kunnu keypa alt tað góða føroyska í matvøruhandlunum. Har er okkurt, sum má broytast, sigur fólkalívsfrøðingurin.

– Tíðin er komin til, at hetta verður stýrt, og verður tað ikki gjørt, dettur tað burtur úr mentanini, og eingin veit hví, sigur hann síðani.

**Er tað til taks,
og verður tað
borðreitt, so
læra vit eisini at
eta og at dama
tað. Tí smakkur
kemur ikki av
sær sjálvum**

Hann heldur eisini, at tað rætta hevði verið, at vit í Føroyum gerast fullkøn í mentanararvi okkara, og tað høvdu vit verið um ein professionalisering fór fram.

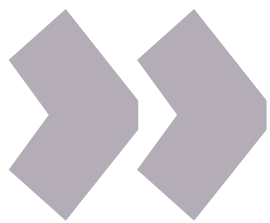
– Tað er umráðandi, at man hevur stýr á broytingunum, sum henda, og ger tær so góðar, sum møguligt, sigur hann.

Øll menniskju liva í bólum, og tað er ein lítill bólkur av samlaða fólkatálinum, sum hevur við seyð, fallgongu og fletting at gera, hini vita knapt nokk, hvat tað er, greiðir fólkalívsfrøðingurin eisini frá.

Tað er ikki neyðugt at strika hendan partin úr føroysku mentanini, men neyðugt er at gera okkurt, sigur hann aftur.

Spurdur um hvør hann heldur eigur ábyrgdini av hesum, sigur hann, at tað kann vera, at tað er ein almenn uppgáva og tørnur á byrjunarstuðli til tey, sum hava hug til dyrvi til at liggja framvið.

– Eg vænti tó ikki, at hetta verður broytt sum tað fyrsta í nærmastu framtíð. Fólk vilja framhaldandi hava kjøt, men áhugin fyri øðrum í slaktinum er dalandi, samstundis sum føroysku matvanarnir broytast, sigur Jóan Pauli Joensen.

**Man má skilja,
at tað enn er
ein áhugi fyri
slíkum, men man
má eisini skilja,
at tað eru mong,
sum einki hava
við seyð at gera**

professionlæra seyð og seyðahald, heldur hann.

Professionaliseringin kundi verði gjørd við sláturhúsum, sum høvdu fingið nógv meir burturúr slaktaða seyðinum, sum bóndir ikki hava tíð og

